

City-bankier met sterke zendingsdrang

Ken Costa ziet in herwaardering christelijke waarden oplossing voor moreel tekort in financiële sector

Pieter Lalkens
Amsterdam

De Nederlandse vertaling van zijn boek had niet op een beter moment kunnen komen. In elkaar stortende beurzen, reddingsplannen voor banken en een wankelend kapitalistisch systeem maken voor de Britse bankier Ken Costa maar één conclusie mogelijk: 'De crisis is niet alleen financieel, maar ook moreel van aard.'

En hij draagt direct een oplossing aan: een nieuwe moreel fundament kan alleen door de christelijke leer worden geboden. 'Het christelijk geloof is even relevant op de werkvloer als daarbuiten. Alleen dan kan er weer een gezamenlijke morele basis en dus wederzijds vertrouwen komen.'

Voor een bankier met dertigjaar ervaring in grote fusie- en overname-deals is dat een opmerkelijke boodschap. Niet mammon is de inspiratie voor zijn leven, maar de leer van Jezus Christus. Costa geeft in de Amsterdamse Industriële Groote Club graag een toelichting. Op tafel ligt een exemplaar van zijn boek: *Carrière met God*. Het is Costa's weergave van zijn jarenlange zoektocht naar normen en waarden in de financiële leeuwenkuil waarin het motto 'hebzucht is goed' iedereen dreigt te verscheuren.

Zijn voorkomen is dat van een typisch klassieke bankier uit de Londense City: donker pak, gedistingeerd uiterlijk, prachtig Engels. Costa, 58 jaar, straalt de rust uit van iemand die de overtuiging heeft dat hij leeft en werkt op een stevig moreel fundament.

Dertig jaar lang werkt hij al in de City, eerst voor Warburg, later voor UBS, de Zwitserse bank die tientallen miljarden heeft verloren op slechte hypotheek. Vorig jaar oktober ging Costa naar Lazard International. 'Deals doe ik niet meer. Ik wilde geloofwaardige, onafhankelijke adviezen aan bedrijven ge-

ven.' Hij maakt zich zorgen over de 'roekeloze en meedogenloze jacht op financiële beloning'.

Niet dat Costa problemen heeft met geld verdienen. Dat mag volgens hem ook van het christelijke geloof. 'Het Nieuwe Testament keert zich tegen egoïsme, maar niet tegen gezond eigenbelang. Ambitie, het benutten van talent en risico nemen worden allemaal gestimuleerd door Jezus.' Het zijn waarden waarop het kapitalisme kan floreren.

Maar datzelfde systeem kan de christelijke waarden overvleugelen, beseft hij. 'Het kapitalisme is een goed dienaar, maar een slecht meester.' Voor een deel hebben opvattingen over het christelijk geloof daar zelf schuld aan. In de Verenigde Staten hebben mensen financiële schade ondervonden door de 'prosperity gospel': wie maar sterk genoeg gelooft, zal materieel worden beloond. Velen staken zich eerst flink in de schulden, die nu niet terugbetaald kunnen worden. Costa: 'Christenen moeten voortdurend kijken of de markteconomie het christelijke streven naar recht en billijkheid nog dient.' Het is volgens hem 'leven op het scherp van de snede'. 'Alle mensen zijn zwak, ook christenen.'

Zijn boek is in wezen een gids

De Waarheid Costa's zoektocht

Tijdens de apartheid in Zuid-Afrika zoekt de student Costa zijn heil vooral bij de theorie van Marx. Na studies filosofie en rechten vertrekt hij naar Engeland. In Cambridge besluit hij zich te verdiepen in de theologie en raakt overtuigd van de 'alomtegenwoordigheid van God'. Costa wordt voorzitter van Alpha International, een christelijke organisatie die in 160 landen cursussen aanbiedt.

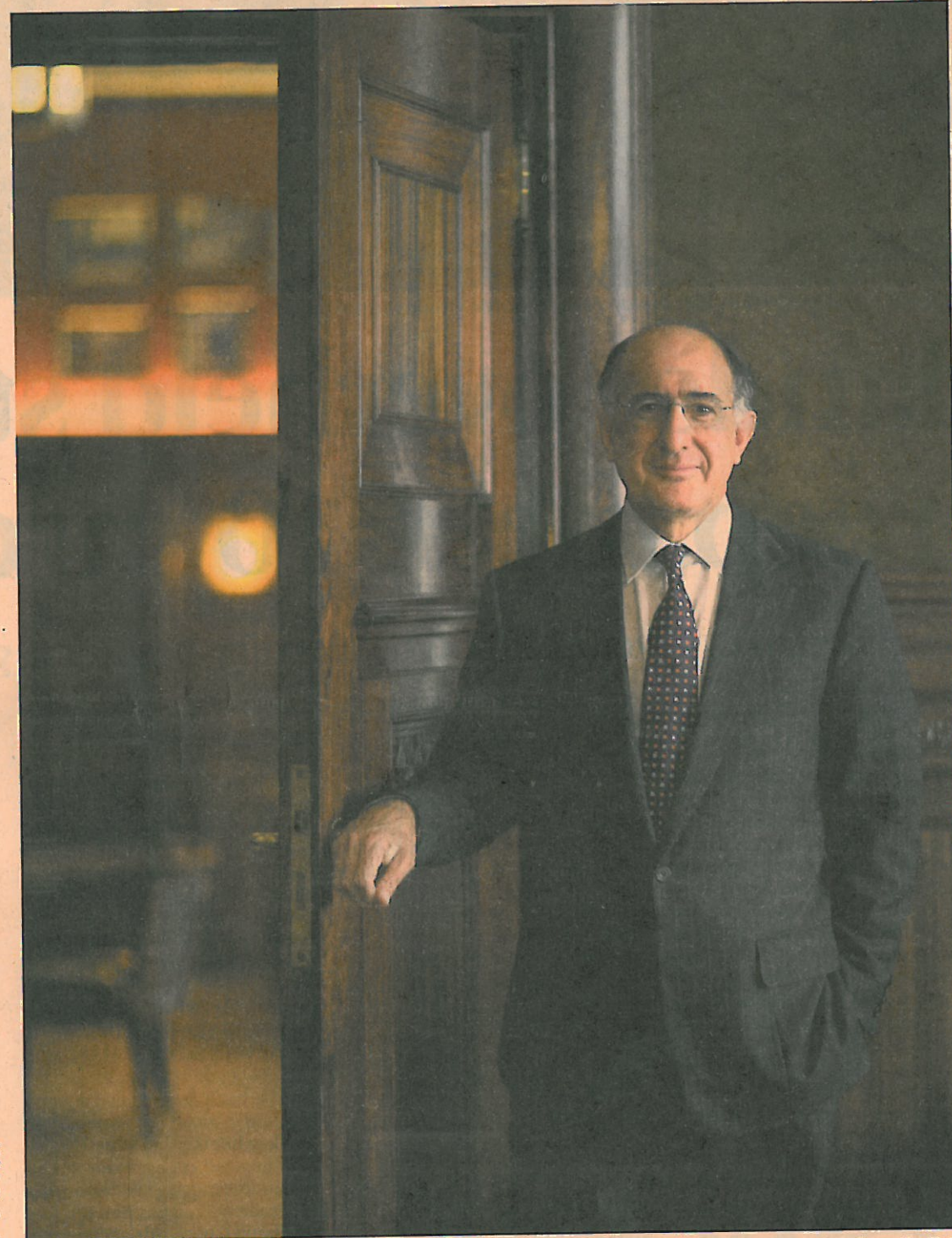
voor christenen op het werk. En Costa verloochent natuurlijk niet het evangelistische karakter van het christendom. *Carrière met God* wijst niet-christenen op de steun die het christelijk geloof hun kan bieden in de keuzes die in een zakelijke loopbaan onvermijdelijk moeten worden gemaakt.

Werk en God horen bij elkaar, gelooft Costa. Het argument dat hij gebruikt, zal niet-christenen geforceerd overkomen: 'Werk is uitgevonden door God, en daarom telt het voor hem. Het Hebreeuwse woord voor werk hetzelfde als dat voor aanbidding: avodah.'

Christen-zijn op het werk — 'een soort jungle' — is moeilijker geworden. 'Economische eisen groeien en daarmee de druk tot onvermijdelijk wrange compromissen', schrijft Costa. Maar door tegenslag en teleurstelling wordt de christen pas volwassen, is de overtuiging van de in Zuid-Afrika geboren Costa. Hij heeft er een mooie Bijbelse term voor: 'sterven aan de wereld'.

Zingeving in bedrijven zal in Costa's ogen de komende jaren alleen maar belangrijker worden. 'Mensen zijn op zoek naar het wettelijke doel van hun baan. Naar een moreel kader voor hun werk. Door de markteconomie wordt dat niet geboden.' Bedrijven komen er dan ook niet onderuit dat mensen hun geloof kunnen toepassen op het werk. 'Het werk kun je niet kunstmatig buiten God plaatsen.'

De toenemende diversiteit in bedrijven zal bestuurders van ondernemingen eveneens dwingen meer aandacht te besteden aan het geloof op het werk. Bang voor een 'clash of civilizations' op het werk — een botsing tussen islam en christendom — is hij niet. 'Op het werk moeten we geen zieltjes proberen te winnen. Het gaat erom dat het christelijke geloof ons in staat stelt menselijker te zijn op het werk. Waarden als vergevingsgezindheid kunnen dan weer terugkomen.'

Ken Costa: 'Het werk kun je niet kunstmatig buiten God plaatsen.'

Foto: Peter Strelitski